Wielkość wyraża się w służbie

Miłość, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa • J 13:1–17

Myśl przewodnia

Autorytet i odpowiedzialność można wykorzystywać do służenia.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Ewangelia Jana opowiada, że Jezus przed swoją śmiercią umył uczniom nogi. W tamtej kulturze był to gest kojarzony z usługiwaniem gościom. Tym bardziej zaskakuje, że wykonał go ich Nauczyciel.

Piotr nie potrafił od razu przyjąć tego gestu. Jezus mówił mu o głębszym znaczeniu udziału w relacji z Nim. Potem zwrócił się do wszystkich uczniów i polecił im naśladować Jego przykład.

Służba nie oznacza, że zawsze robimy wszystko za innych. Czasem pomagamy przez wysłuchanie, wykonanie trudniejszej pracy albo udzielenie komuś samodzielności.

J 13 pokazuje odwrócenie oczekiwań: Jezus jako Nauczyciel służy uczniom. Piotr początkowo nie rozumie znaczenia gestu. Nauka o pokorze nie oznacza, że silniejsi mają prawo zmuszać słabszych do posłuszeństwa. Pomagając, szanujemy zgodę i granice drugiej osoby.

W klasie i w domu można zauważyć, czy obowiązki rozkładają się uczciwie. Ten, kto ma większe możliwości, może wykorzystać je dla dobra innych.

Cele lekcji

- Opowiada znaczenie gestu mycia nóg.
- Wyjaśnia, na czym polega przykład dany przez Jezusa.
- Proponuje uczciwy podział pracy w grupie.
- Wskazuje w tekście odpowiedź na pytanie: Czego dotyczy przykład dany przez Jezusa w J 13:14–15?

Przebieg zajęć

Pytanie otwierające — 5 min

Na początek pokaż bezpieczny rekwizyt i zapytaj o doświadczenie odpowiednie do wieku. Temat: Wielkość wyraża się w służbie. Nie proś o osobiste historie zagrożenia.

Lektura i opowieść biblijna — 10 min

Zapowiedz tekst: J 13:1–17. Podczas ostatniego posiłku z uczniami Jezus wykonuje czynność zwykle należącą do służby. Piotr protestuje, a Jezus wyjaśnia znaczenie przykładu i relacji z Nim. Przedstaw historię własnymi słowami; przy najmłodszych odczytaj 1–2 odpowiednie wersety i opowiedz resztę.

Zrozumienie tekstu — 9 min

Wspólnie odtwórzcie zdarzenia z Biblii. Podkreśl centralną myśl: Autorytet i odpowiedzialność można wykorzystywać do służenia. Dostosuj język do wieku i wyjaśnij niezrozumiałe słowa.

Ćwiczenie i rozmowa — 12 min

Ćwiczenie: Grupy planują przygotowanie wspólnego stołu: rozdzielcie obowiązki tak, aby nikt nie był traktowany jak osobisty służący i każdy miał prawo zgłosić trudność. Zwróć uwagę na prawo do dobrowolnego udziału.

Wniosek i zadanie rodzinne — 4 min

Na koniec zapytaj: Czy osoba kierująca innymi także powinna pomagać? Przypomnij fragment J 13:1–17 i zachęć do rozmowy rodzinnej.

Ćwiczenie uzupełniające

Wybierz jedną sytuację: pomóc koledze, nie naruszając jego granic; zapisz propozycję pytania o zgodę.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Czy osoba kierująca innymi także powinna pomagać?

Tak. Jezus jako Nauczyciel świadomie pokazał uczniom wzór służby.

Dlaczego uczniowie się zdziwili?

Szukamy odpowiedzi w podanym fragmencie Biblii, z uwzględnieniem kontekstu.

Kiedy pomaganie może być narzucane niesprawiedliwie?

Wniosek powinien być uzasadniony tekstem i uwzględniać bezpieczeństwo oraz godność człowieka.

Czego dotyczy przykład dany przez Jezusa w J 13:14–15?

Wzajemnej służby i pokory na wzór Jego postępowania.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w przekładzie używanym przez prowadzącego
- karta pracy oznaczona identyfikatorem SM-G3-A-27
- ołówek, kredki lub kartka
- ilustracje lub papierowe rekwizyty do ćwiczenia

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- J 13:1–17 opisuje umycie nóg. Wychowanie do służby ma uwzględniać dobrowolność i granice bezpieczeństwa oraz odróżniać posługę od wykorzystywania. | Uzupełnienie IV: J 13 opisuje konkretny gest Jezusa w gronie uczniów oraz jego znaczenie dla wzajemnej służby. Nie wymagaj fizycznego dotyku, zdejmowania obuwia ani uczestniczenia w obrzędzie od dziecka; obowiązują zgoda i ochrona granic osobistych. Odnośny gest nie usprawiedliwia przymusowej uległości wobec przełożonych.
- Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.
- Udział w rozmowie i modlitwie jest dobrowolny. Dziecko może pytać, milczeć i zgłaszać wątpliwości.
- J 13:1–5 przedstawia miłość Jezusa „do końca” i opisuje umycie nóg w sytuacji posiłku. Gest niesie znaczenie społeczne, ponieważ nauczyciel przyjmuje rolę sługi.
- J 13:6–11: rozmowa z Piotrem pokazuje, że opis wykracza poza dobre maniery. Jezus mówi także o udziale w Nim i czystości; nie redukuj tego do nauki o higienie.
- J 13:12–17: Jezus nazywa siebie Nauczycielem i Panem, a następnie poleca uczniom naśladować przykład służby. Porównaj Mk 10:42–45 w sprawie władzy i służenia.
- Żadne dziecko nie powinno być zmuszane do kontaktu fizycznego, zdejmowania obuwia ani osobistego zwierzania się. Gest można objaśnić przez planszę, miskę i ręcznik.

• W dyskusji nie ujawniaj danych osób trzecich. Uczniowie mogą zrezygnować z publicznego wypowiadania się o trudnych doświadczeniach.

• J 13:1–17 opisuje umycie nóg. Wychowanie do służby ma uwzględniać dobrowolność i granice bezpieczeństwa oraz odróżniać posługę od wykorzystywania.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: J 13 opisuje konkretny gest Jezusa w gronie uczniów oraz jego znaczenie dla wzajemnej służby. Nie wymagaj fizycznego dotyku, zdejmowania obuwia ani uczestniczenia w obrzędzie od dziecka; obowiązują zgoda i ochrona granic osobistych. Odnośny gest nie usprawiedliwia przymusowej uległości wobec przełożonych.

Kontynuacja w domu

Przećwiczcie zdanie: „Czy chcesz, żebym ci pomógł? Możesz odmówić”.